

Příklad 18: Úloha s druhým největším rozdílem (19,1 %) v neprospěch českých žáků (téma ekosystémy)

Který živý organismus si vytváří živiny s použitím slunečního světla?

- A) ještěrka B) lípa C) jelen D) sokol

Přesně polovina českých žáků správně určila lípu. Mezinárodní průměr byl 68,5 %. Nejčastější chybnou odpovědí bylo označení ještěrky (38,6 %). Žáci takto odpovídali pravděpodobně na základě faktu, že ještěrky jsou studenokrevnými živočichy a pro svou aktivitu potřebují sluneční záření.

Příklad 19: Úloha s třetím největším rozdílem (15,8 %) v neprospěch českých žáků (téma vztahy se životním prostředím)

Které z těchto zvířat bude nejspíše žít na poušti?

- A) medvěd B) krab C) ještěrka D) tygr

Víc než polovina českých žáků (52,9 %) správně označila ještěrku. Téměř třetina českých žáků označila kraba a 13,1 % tygra. Nesprávné označení kraba a tygra mohlo být způsobeno nediferencovaným vnímáním exotických živočichů žijících v teplejších oblastech. Také zvýšený důraz na naše regionální podmínky v učivu prvouky mohl být důvodem horšího výsledku našich žáků v této úloze.

Výsledku horšího o více než 10 % dosáhli čeští žáci v celkově sedmi úlohách.

Lepších výsledků než průměr ostatních zemí dosáhli čeští žáci v 57 otázkách, z toho v šesti byl rozdíl více než 20 %. Největší rozdíl (33,0 %) byl zaznamenán v úloze týkající se interakce se životním prostředím, která nebyla uvolněna.

CO DĚLALO ŽÁKŮM OBTÍŽE V JEDNOTLIVÝCH TEMATICKÝCH CELCÍCH**Ekosystémy – téma s nejslabším výsledkem českých žáků**

Do tohoto tématu bylo zařazeno 13 úloh, z toho bylo pět uvolněno. Skóre lepšího než mezinárodní průměr dosáhli čeští žáci pouze u jedné z pěti uvolněných úloh.

Příklad 20: Jedna z úloh, v nichž čeští žáci měli výsledek horší než mezinárodní průměr

Z čeho získávají rostliny energii na vytváření živin?

- A) ze vzduchu B) z půdy C) z vody D) ze slunečního záření

Jenom o málo více než pětina (21,8 %) českých žáků správně označila sluneční záření. Mezinárodní průměr byl vyšší (32,9 %). Více než polovina českých žáků nesprávně označila půdu, což mohlo být způsobeno tím, že žáci znají kořen jako vyživovací orgán rostliny, který slouží k přijímání vody a anorganických látek.

Horšího výsledku dosáhli čeští žáci také v úloze, jež zjišťovala, odkud bere tělo energii k zahojení rány po říznutí (viz příklad 12).

Vlastnosti a životní procesy živých organismů

Bylo uvolněno deset úloh z celkem 23 spadajících do tohoto tématu. V sedmi uvolněných úlohách byli čeští žáci lepší než mezinárodní průměr.

Výsledku horšího než mezinárodní průměr dosáhli čeští žáci u úlohy uvedené v příkladu 15, kde měli vybrat, který z vyobrazených živočichů má vnější kostru. Na danou úlohu správně odpovědělo (možnost B mravenec) jen 18,4 % českých žáků, což bylo výrazně pod mezinárodním průměrem (47,1 %). Téměř 60 % českých žáků vnější kostru přisoudilo kočce. Označení zbylých možností bylo pod 10 %. Neúspěch českých žáků má zřejmě kurikulární důvody – žáci se s pojmem nesetkali.

V další z hůře řešených úloh měli žáci uvést dva důvody, proč je pták součástí živé a mrak neživé přírody (viz příklad 16).